

فرا تراز شکوفایی

● روان‌شناسانی که در حوزه سیاسی کار می‌کنند، افسراد و عملگردهایشان را در قالب نظریه‌های مطرح در این علم درمی‌آورند تا بتوانند فرد و رفتارهایش را تبیین کنند. بر اساس اصول این علم، هر رفتاری ریشه در مؤلفه‌های متفاوتی دارد که شخصیت فرد را می‌سازد.

گروهی از روان‌شناس برجسته دست به بررسی روان‌شناختی شخصیت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی زده‌اند که حاصل آن به صورت کتابی در کنگره بزرگداشت آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی رومانی شد. این کتاب با عنوان «فرا تراز شکوفایی»، از سوی دکتر محمود گلزاری، استاد دانشگاه و روان‌شناس، نوشته و در هشت فصل تنظیم شده است. این کتاب شخصیت آیت‌الله هاشمی را بر پایه مهم‌ترین نظریات روان‌شناسی (نظریات اریکسون، مازلو و سلیکمن) بررسی کرده است. فصل اول و دوم کتاب، به میانی بحث شخصیت پرداخته است تا خواننده با اصول این علم آشنا شود. (شخصیت در روان‌شناسی، تعریف و روش‌های سنجش و نظریه‌های شخصیت،تبیین‌کننده ویژگی‌های شخصیتی آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی، نوشته دکتر محمود گلزاری). در فصل سوم این کتاب محمد گلزاری، روزنامه‌نگار، به مرور زندگی آیت‌الله پرداخته است. فصل پنجم روان‌شناسی شخصیت سیاسی آیت‌الله بر اساس نظریه سلسله‌مراتب نیازهای مازلو است که به قلم مرتضی صادق‌کار نوشته شده است. این نویسنده سال ۸۴ نیز کتابی با عنوان «روان‌شناسی سیاسی سه شخصیت جهان» داشته که در آن شخصیت گورباچف، چرچیل و هاشمی را بر پایه نظریه سلسله‌مراتب نیازهای مازلو بررسی کرده است. فصل ششم و هفتم، با عناوین تبلور خودشکوفایی و هاشمی فرا تراز از شکوفایی، نوشته دکتر محمود گلزاری هستند. در فصل آخر این کتاب، تک‌نگاشته‌هایی به قلم چند استاد و روان‌شناس آمده است: روان‌شناسی سیاسی شخصیت هاشمی‌رفسنجانی (دکتر مسعود آذربایجانی)، آیت‌الله هاشمی، ال‌کوی نیکوی شخصیت متعالد و متعالی (دکتر غلامعلی افسروری)، روحانی خودساخته و صاحب‌کتاب (مسح مهاجر) و بررسی مؤلفه سخت‌کوشی و تاب‌آوری در شخصیت آیت‌الله (مهدی ملک‌محمد).

در این کتاب پارامترهای روان‌شناختی و ویژگی‌های شخصیتی اصلی بر مبنای خاطرات آیت‌الله، مصاحبه‌ها و نگاشته‌های او، به تجزیه و تحلیل درآمده و تلاش شده تصویری دقیق از شخصیت این مرد عرصه سیاست داده شود. پیشهاد نگارش این کتاب در نخستین هم‌اندیشی برگزاری مراسم سالگرد رحلت آیت‌له در آبان ۹۵ مطرح شده و نویسنده از یاسر هاشمی به‌عنوان برانگیزاننده و حمایت‌کننده تولید کتاب یاد کرده است.

دکتر محمود گلزاری متولد ۱۳۲۸ در سیرجان کرمان و دانش‌آموخته روان‌شناسی و استاد دانشگاه علامه طباطبایی است.

استوار به خط منافع ملک و ملت

در دوران نمایندگی در دوره اول مجلس شورای اسلامی، در جهت حفظ منافع و خیر و صلاح موکلان خود و تمامی مردم ایران‌زمین، توجه به حق و حقیقت‌گرایی را محور و هدف کار خود قرار داده بود. درهمین‌راستا، در هر مقطعی که مجلس با بحرانی مواجه می‌شد، او بر خط «منافع ملک و ملت» مستقیم و استوار می‌ایستاد و به‌دور از جوسازی و گروه‌بندی‌ها ممرنگ و هم‌فکر مهندس بازرگان، دکتر سجایی و مهندس سحابی خود را در موضع مسئولیت نمایندگی مردم در مجلس شورای اسلامی مشخص و ممتاز می‌کرد. وداع مهندس مقرر بن دنیا و ملحق‌شدنش به یاران و دوستان یادشده‌اش در دیار باقی، اگرچه برای ملت ایران فقدان دردناکی است، ولی امید که در پرتو رحمت بی‌کران حق، ششمول غفران و معرفت الهی قرار گرفته و از مرتبتی بالا برخوردار شود. روانش شاد و راهش پررهرو باد.

ایسنا: رئیس‌جمهوری در جلسه روز گذشته هیئت دولت با استقبال از فرمایش‌های روز سه‌شنبه مقام معظم رهبری تأکید کرد که حل مشکلات اقتصادی و تأمین حقوق شهروندان دستور کار اصلی دولت است. حجت‌الاسلام حسن روحانی، ضمن تشکر از بیانات روشنگرانه مقام معظم رهبری درباره حوادث اخیر افزود: «ویکرد اصلی دولت در لایحه بودجه سال ۹۷ اشتغال‌زایی و حرکت به سمت ریشه‌کنی فقر مطلق است و پیرو تأکید رهبر انقلاب، مردم انتظار دارند که همه قوا و همه دستگاه‌ها و نهادها با همدلی و همراهی به تحقق سریع‌تر این اهداف

ادامه از صفحه اول

که گفته می‌شود در زندان قوت شده‌اند نیز گفته: «مجمع نمایندگان تهران برای بازدید از بازداشتگاه اوین درخواست داده و اگر این کمیته بتواند از زندان اوین بازدید کند، به‌طور طبیعی مسائلی مانند فوت‌شدن برخی از بازداشت‌شدگان نیز پیگیری می‌شود.»

دیروز هم «فاطمه سعیدی» نماینده تهران به «ایسنا» گفت: «خبرهای خوبی به کمیته پیگیری وضعیت دانشجویان بازداشت‌شده رسیده؛ از جمله اینکه ۱۰ تا ۱۵ نفر از دانشجویان که عمدتا از دانشگاه تهران بوده‌اند، آزاد شده‌اند. البته هنوز دانشجویانی در بازداشت هستند و آمار مختلفی درباره آنها وجود دارد اما امیدواریم با عطوفت دستگاه امنیتی و نگاه پدرانه به دانشجویان، باقی آنها نیز آزاد شوند.» وزیر کشور دیروز هم خبرنگاران را بی‌پاسخ گذاشت و اعلام نظر درباره وضعیت بازداشت‌شدگان حوادث اخیر را به آینده موکول کرد: «درباره این موضوع به موقع حرف می‌زنم.» در نامه حجت‌الاسلام‌والمسلمین محمدجعفر منتظری به دادستان‌های عمومی، انقلاب و نظامی سراسر کشور آمده: «همان‌گونه که اعلام شد نسبت به دستگیرشدگان و متهمان قافتد سابقه کیفری بر اساس قانون همراه با رفت اسلامی و نسبت به عوامل اصلی از قبیل مرتبطان با بیگانگان و مرتکبین قتل و تخریب و تحریق بر اساس قانون و توأم با قاطعیت و سرعت رسیدگی و همچنان مراقب حرکات و توطئه‌های دشمنان و بدخواهان اسلام و انقلاب باشید.»

۱۵ تا ۲۰ دانشجو در زندان اند

منصور غلامی، وزیر علوم هم در حاشیه جلسه هیئت دولت گفته: «جمع دانشجویان بازداشتی که تاکنون به اطلاع داده‌اند، در کل کشور ۱۳۰ نفر بوده است. بیشتر این افراد آزاد شده‌اند اما حدود ۱۵ تا ۲۰ نفر همچنان در بازداشت هستند.» به گفته وزیر علوم «با صحبتی که با وزیر اطلاعات و وزیر کشور داشتیم قرار شد بر اساس دستور رئیس‌جمهور دانشجویانی که هنوز در بازداشت به سر می‌برند، طی امروز و فردا آزاد شوند.» در همین حال مجید سرسنگی، معاون فرهنگی دانشگاه تهران از آزادی ۱۸ دانشجوی بازداشت‌شده خبر داده و درین‌مادتن ۲۳ نفر دیگر، با این حال اخبار رسیده از بهارستان نشان از پیگیری مداوم برای آزادی دانشجویان دارد. نشست خبری محمدرضا عارف فرصتی است تا خبرنگاران رودرروی رئیس فراکسیون امید از پیگیری اصلاح‌طلبان برای رسیدگی به وضعیت بازداشت‌ها بپرسند.

نهاد‌های امنیتی و اطلاعاتی گزارش خوبی دادند
محمدرضا عارف در حاشیه نشست مجمع ۳۵نفره تهران با سازمان اطلاعات استان تهران به میان خبرنگاران آمده و گفته: «مجمع تهران که از ۳۵ نفر

سیاست

رئیس‌جمهوری:

حل مشکلات اقتصادی و تأمین حقوق شهروندان دستور کار اصلی دولت است

و تأمین مطالبات به‌حق مردم کمک کنند». او با اشاره به اینکه مشکلات اقتصادی یک‌شبه پدید نیامده و عمدتا ناشی از مدیریت نادرست در گذشته است، عنوان کرد: «وقتی مقام معظم رهبری متواضعانه خود را نیز مخاطب مطالبات به‌حق مردم معرفی می‌کنند؛ یعنی همه باید مسئولیت مشکلات را بپذیرند و با وحدت و همدلی ضمن مابوس‌کردن دشمن از توطئه، مردم را به شرایط کشور و آینده امیدوار و دولت را نیز در اصلاح و پایبندی اقتصاد به نفع مردم یاری کنند.» روحانی همچنین ضمن تقدیر از حضور پرشور و آگاهانه مردم و همچنین نیروهای امنیتی

درخواست بازدید از اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

عکس از حلقه‌های امنیتی اوین

و انتظامی در حوادث اخیر، حفظ وحدت و انسجام ملی، آرامش و امیدآفرینی را ضرورت پیشرفت کشور خواند و از رسانه ملی و دیگر رسانه‌ها خواست با حفظ هویشاری، از نشر شایعات، تخریب و سیاه‌نامی که خواست بدخواهان نظام و مردم است، خودداری و به وظیفه ملی خود عمل کنند. رئیس‌جمهور در ادامه به وزیر کشور مأموریت داد تا در یک هفته با هماهنگی شوراهای تأمین، گزارش دقیقی از حوادث اخیر و افرادی که بر اثر این حوادث دستگیر، مصدوم یا احینا کشته شده‌اند، به تفکیک و بیان دقیق علت و چگونگی هر بخش را به او ارائه دهند.

جمع‌بندی‌شان این بود که کارها انجام شده و فکر می‌کنم که دیگر در حال خاتمه است.» سخنگوی هیئت‌رئیسه مجلس در گفت‌وگو با «شرق» بازداشت‌شده‌ها را به سه گروه تقسیم کرد و گفت: «گروه اول آنهایی بودند که از عوامل بودند و در تخریب و آتش‌زدن اماکن عمومی و تحریک مردم نقش داشتند؛ گروه دوم افرادی بودند که تحت تأثیر جو قرار گرفتند و گروه سوم افرادی بودند که برای موضوعات اقتصادی و مطالبات عمومی بازداشت شده‌اند.» او درباره تعداد هر گروه هم توضیح داد که گروه اول تعدادشان کم است، گروه دوم، تعدادشان بیشتر و حدود چهار، پنج برابر گروه اول هستند که هماهنگی‌هایی با قوه قضائیه صورت گرفته تا آخر هفته تعیین تکلیف شوند. او درباره بازداشتی‌های گروه سوم تقسیم‌بندی‌اش هم گفت که این افراد همان روزهای اول با تعهد آزاد شدند یا دو، سه روز اول آزاد شدند. او بار دیگر تأکید کرد که «در جلساتی که با دو مجموعه امنیتی داشتم، نظرشان بر این بود که گروه دوم هر چه سریع‌تر تعیین تکلیف شوند.» او درباره اینکه منظور از تعیین تکلیف آزادی با وثیقه است یا چیز دیگری نیز گفت: «ممکن است یکی با وثیقه یا یکی هم با تعهد آزاد شود؛ تعیین تکلیف با توجه به تحقیقاتی که انجام‌شده صورت می‌گیرد.» نعمتی درباره کشته‌شدگان از جمله «سینا قنبری» هم به مقاسات قضائی ارجاع داد و گفت: «قوه قضائیه و مسئولان سازمان زندان‌ها باید توضیح بدهند چون اطلاعاتشان دقیق‌تر است.» او به ماموریتی که علی لاریجانی به کمیسیون‌های امنیت ملی و آموزش مجلس محول کرده بود، اشاره کرد و گفت که رئیس همین این دو کمیسیون را مامور پیگیری کرده است و در همین راستا کمیسیون امنیت ملی سه‌شنبه، جلسه مفصلی با نهاد‌های امنیتی و قضائی داشتند. نماینده تهران در مجلس درباره تشکیل کمیته حقیقت‌یاب در مجلس برای پیگیری این مسائل هم گفت: «الان همه خواستار تشکیل و عضویت در این کمیته هستند اما به نظر باید با آرامش بیشتری پیگیری بشود؛ البته باید به خواست مجلس هم باشد.» او افزود: «نماینده‌ها از همه گروه‌های سیاسی مجلس این خواسته را دارند و البته قوه‌قضائیه و نهاد‌های امنیتی هم باید نظرشان را دربار نوع ارتباط این کمیته بگویند.» نعمتی درباره ترکیب کمیته احتمالی هم گفت: «با توجه به اینکه هر سه فراکسیون مجلس می‌خواهند این اتفاق بیفتد، معتقدم که باید هر سه فراکسیون با یکدیگر بنشینند و از هر فراکسیون نفراتی که تجربیاتی در این زمینه دارند، انتخاب شوند؛ البته مشروط به اینکه قوه قضائیه و نهاد‌های امنیتی هم تأیید کنند.» او در مورد علت لزوم تأیید قوه قضائیه و نهاد‌های امنیتی نیز گفت: «نوع ارتباط مهم است؛ چون مثلا ممکن است قوه‌قضائیه بگوید این ارتباط را از این‌گونه قبول ندارم؛ برای همین باید راهکار مشخص شود.»

● **هیچ دانشجوی بازداشتی ای ستاره‌دار نمی‌شود**
او همچنین درباره اینکه آیا دانشجویان بازداشتی ستاره‌دار خواهند شد یا خیر نیز تأکید کرده است: «کلا بحث ستاره‌دارشدن دانشجویان را برداشته‌ایم. مهم در این‌باره برای زمانی بود که دانشجویان را به‌شکلی زیر نظر می‌گرفتند.» غلامی در پاسخ به این پرسش که آیا برای دانشجویان بازداشتی پرونده کیفری تشکیل خواهد شد نیز گفته: «اگر فردی مرتکب جرمی نشده و شواهد و مدارکی علیه او نباشد، قطعا پرونده‌ای تشکیل نخواهد شد.» تأکید رئیس‌جمهور نیز بر این است که صرف بازداشت، برای هیچ‌کس پرونده‌سازی نشود. در مورد وثیقه هم مقرر شد اگر فردی وثیقه نداشت، با کفالت یا ضمانت یک نفر آزاد شود. با دادستان صحبت کردیم که قول دادند نهایت کمک را در این زمینه داشته باشند.»
● **نعمتی: هر ۳ فراکسیون مجلس می‌خواهند کمیته حقیقت‌یاب تشکیل شود**
بهرروز نعمتی، عضو هیئت‌رئیسه مجلس، درباره پیگیری‌های انجام‌شده برای وضعیت بازداشت‌شده‌های وقایع اخیر، به جلسات با مسئولان امنیتی اشاره کرد و گفت: «در جلساتی که با مسئولان امنیتی داشتیم آنها

نقل قول مرعشی از ناطق:

هاشمی در آخرین خطبه‌اش مردم را آرام کرد

برگردند. آقای ناطق‌نوری می‌گوید آیت‌الله هاشمی خطبه را شروع کردند. متحیر ماندم که چگونه در چار‌چوب سخن گفت و با چه هوشمندی هر جمله‌ای را بیان می‌کرد. هر حرفی که از دهان آیت‌الله هاشمی بیرون می‌آمد، می‌گفتم شیر مادر حالات باشد، عمرت پربرکت. من می‌فهمیدم که او چه کار مهمی را انجام می‌دهد. آیت‌الله هاشمی آن روز از کلیت نظام دفاع کرد و مردم را آرام کرد و به خانه فرستاد. آقای ناطق ادامه می‌دهد بعد از خطبه یکی از دوستان که متعلق به نهادی بود از سخنان آیت‌الله هاشمی ایراد گرفت. گفتم مرد مؤمن امروز جای این حرف‌ها نبود. اگر آیت‌الله هاشمی حرفی می‌زد و مردم برعکس آن عمل می‌کردند، چه کسی می‌توانست اوضاع را جمع کند. مرعشی افزود: ابتدا تصمیم‌گیری شد که آیت‌الله هاشمی در قم دفن شوند و برای اینکه

رئیس‌جمهور در مراسم گرامیداشت آیت‌الله هاشمی شرکت می‌کند

● **ایسنا:** رئیس‌ دفتر رئیس‌جمهور درباره اینکه چرا رئیس‌جمهور در مراسم روز سه‌شنبه گرامیداشت آیت‌الله هاشمی شرکت نکرد، عنوان کرد: رئیس‌جمهور نتوانستند بروند؛ ولی در مراسم روز پنجشنبه شرکت خواهند کرد. محمود واعظی در پاسخ به این پرسش که آیا پیش از این قرار بود رئیس‌جمهور در برنامه گرامیداشت روز سه‌شنبه آیت‌الله هاشمی شرکت‌کند، بیان کرد: از رئیس‌جمهور برای حضور در این برنامه دعوت کرده بودند؛ ولی او نتوانست به این مراسم بیاید.

توضیح وزارت اطلاعات درباره اقدامات جدید در برخورد با عناصر آشوب‌طلب

● **وزارت اطلاعات در اطلاعیه‌ای اقدامات جدید این‌وزارتخانه را در برخورد با عناصر آشوب‌طلب اخیر تشریح کرد.** به گزارش ایسنا، در این اطلاعیه آمده است: «سربازان گمنام امام زمان (عج) در چند روز گذشته موفق شدند تعداد دیگری از عناصر تروریستی و ضدانقلاب را که نقش بسزایی در به‌آشوب‌کشدین اعتراضات مردمی داشتند، شناسایی و دستگیر کنند. وزارت اطلاعات توانست با رصد اطلاعاتی و بهره‌گیری از گزارشات مردمی، برخی عوامل آشوب، اغتشاش، قتل و ضرب‌وشتم مردم و مأموران ناچا با سلاح سرد و گرم، تخریب و سرقت اموال عمومی و برهم‌زنندگان نظم و امنیت عمومی جامعه را دستگیر کند.»

۲۴ دی، زمان رسیدگی به پرونده عرفان حلقه

● **ایسنا:** وکیل مدافع محمدعلی طاهری، سرکرده گروه عرفان حلقه، گفت: ۲۴ دی برای رسیدگی به پرونده موکلم تعیین شده است. قرار است به این پرونده در شعبة ۱۵ دادگاه انقلاب رسیدگی شود. محمود علیزاده‌طباطبایی افزود: به دادگاه مراجعه کردم و به من گفته شد ما وکلایی را قبول می‌کنیم که مورد تأیید رئیس قوه قضائیه باشند. روز یکشنبه به دادگاه مراجعه می‌کنم و اگر اجازه حضور به من داده شد، در جریان رسیدگی قرار خواهم گرفت. پس از اینکه حکم صادره مبنی بر اعدام محمدعلی طاهری از سوی شعبه ۱۶ دادگاه انقلاب، مجدد از سوی دیوان عالی کشور نقض شد، پرونده با نظر قضات دیوان برای رسیدگی مجدد به شعبه هم‌عرض ارجاع داده شد.

اعتراض حمید بقایی به حکم دادگاه بدوی

● **ایسنا:** وکیل حمید بقایی از اعتراض به حکم دادگاه بدوی علیه موکل خود خبر داد و گفت: در آخرین روز مهلت اعتراض، به رأی صادره علیه حمید بقایی اعتراض کردیم. مهران عبدالله‌پور افزود: موکلم قصد دارد به‌زودی با انتشار حکم صادره، به تشریح تخلفات و اقدامات خلاف قانون صورت‌گرفته در این پرونده بپردازد. به گزارش دولت بهار، او با بیان اینکه خواسته موکل بنده برگزاری عدلی دادگاه است، گفت: از نظر موکل بنده، قاضی‌ای که شش بار حکم بازداشت موقت او را صادر کرده، نمی‌توانسته به این پرونده عادلانه رسیدگی کند. موکل بنده معتقد است رسیدگی غیرعلنی به این پرونده هیچ اعتبار و ارزشی ندارد.

احمدجنتی:

قوه قضائیه سریع‌تر به وظایف خود عمل کند

● **فارس:** آیت‌الله جنتی، دبیر شورای نگهبان، در ابتدای جلسه هفتگی اعضای این شورا، ضمن اشاره به لزوم جداکردن افراد فریب‌خورده که از روی احساسات در آشوب‌ها بوده‌اند از افرادی که با برنامه‌ریزی و هدایت‌شده علیه نظام جمهوری اسلامی اقدام کرده‌اند، از قوه قضائیه خواست هرچه سریع‌تر به وظایف خود در محکوم‌کردن بانان جدی این جرخش سیاسی که کار انسان‌های باهوش است، هر توطئه‌ای علیه نظام اسلامی، عواقب سنگینی دارد.

چرخش هاشمی باعث محبوبیت او شد

● **ایلنا:** مولوی عبدالحمید، امام جمعه اهل سنت زاهدان، در سالگرد درگذشت هاشمی‌رفسنجانی گفت: سیاست مرحوم رفسنجانی پس از دوران ریاست‌جمهوری به نحوی بود که باعث شد در انتخابات مجلس شورای اسلامی تهران رای کمی بیاورند و علت این امر انتقاداتی بود که مردم به ایشان داشتند. مرحوم هاشمی‌رفسنجانی با تیزهوشی و وسعت نظر، سیاست خود را تغییر دادند و تغییر سیاست، ایشان را به جایی رساند که در انتخابات مجلس خبرگان رهبری رای اول تهران را آوردند و این چرخش سیاسی که کار انسان‌های باهوش است، سبب شد که محبوبیت کسب کنند. محبوبیت ایشان به حدی رسید که حضور گسترده مردم در مراسم تشییع جنازه ایشان را به همراه داشت که این حضور نشان از تیزهوشی او به‌عنوان یکی از مطرح‌ترین سیاست‌مداران تاریخ معاصر دارد.